

"La vinya rebecca", per Josep Mª Solà

Dg, 2/10/2011 per Catalunya Religió

[L'opinió publicada](#)

El comentari d'avui, en què, novament, Josep Mª Solà ens glossa les lectures de la liturgia catòlica dominical d'avui, va repassant les quatre estrofes del cant de la vinya del profeta Isaïes a fi de descobrir rerefons del llenguatge emprat per a la confecció d'aquest magnífic poema de l'Antic Testament.

LA VINYA REBECA

El cant a la vinya (Is 5,1-7) és un conegut text del profeta Isaïes, que llegim a la primera lectura d'aquest diumenge. Es troba dins una gran secció on el profeta denuncia el pecat i la culpabilitat dels dirigents d'Israel i prediu les desgràcies i catàstrofes, que s'esdevindran sobre Judà i Jerusalem.

El text es pot dividir en quatre parts. La primera (vv.1-2), després d'una breu introducció, descriu les atencions de l'estimat per la seva vinya; la segona part (vv.3-4) és una invitació a que els oients facin ells mateixos de jutges; la tercera part (vv.5-6) és la proclamació de la sentència i l'anunci del seu compliment; la quarta part (v.7) dóna la clau d'interpretació de tot el cant.

La primera part combina dos temes emblemàtics de l'Antic Testament: la comparació d'Israel amb una vinya i la comparació de les relacions de Déu amb Israel usant la imatge d'un matrimoni, on l'esposa ha estat infidel. El tema de la vinya el trobem a Jeremies 2,21; 12,10, també a Ezequiel 17,6, Osees 10,1, però no cal anar tan lluny, en el mateix llibre d'Isaïes trobem dos passatges il·lustratius del tema: a 3,14 Déu demana comptes als ancians i caps del poble, que han devastat la seva vinya i en un altre indret: 27,2-5, un petit cant parla de la protecció de Déu envers Israel. El text emblemàtic que compara les relacions d'Israel i Déu amb un matrimoni fracassat el trobem a Ossees 1-3. Fixem-nos que el text d'Isaïes parla de l'estimat que tenia una vinya. L'expressió ens remet al llibre del Càntic dels càntics, que parla de l'estimada que és una vinya per l'estimat 8Ct 8,12). Escollir el terme estimat per parlar de Déu no fa res més que emfasitzar la sol·licitud l'amor de Déu.

En la segona part el profeta usa un artífici usat també pel profeta Natan, quan recrimina el pecat de David (2 Sa 12,5-7). El culpable és invitat a judicar, en definitiva a judicar-se ell mateix en un cas en que el veredictes li és clarament advers a fi de assegurar que no li passi per alt la seva implicació en el mal.

La tercera part parla de les desgràcies que sobrevindran a la vinya. Pot ser que Isaïes, coneixedor de les desgràcies del regne del nord, que ha estat envaït pels assiris, pensi que al regne de Judà li pot succeir el mateix. L'expressió: "que la gent la trepitgi" podria fer pensar en això. També podria ser que la condemna de la vinya a l'esterilitat faci pensar en la maledicció dirigida a l'esposa infidel i la decisió de derrocar la tanca recordi l'exposició de la dona adúltera a la vergonya pública abans de ser lapidada.

La quarta part parla de justícia i misericòrdia. Alguns comentaristes fan notar que

aquí cal llegir la justícia i el dret. És un binomi intensament present en la literatura profètica i de fort contingut. Ja el mateix Isaïes, en el començament del seu llibre, parla de que "Sió serà rescatada gràcies al dret i els seus habitants es convertiran en virtut de la justícia" (1,27). El Deuteronomi posa com a condició per a la possessió de la terra no violar el dret i cercar només la justícia, alhora que adverteix com és de fàcil el suborn, acceptant regals, que perjudiquen les causes dels innocents (16,18-20). Jeremies diu que el què complau al Senyor és el dret i la justícia (9,23). Aquests van més enllà de la pura i freda aplicació imparcial de la llei. Justícia i dret és la defensa d'aquells, que per la seva condició de pobres i marginats, tenen perduda, d'entrada, la seva causa davant els tribunals. La justícia i el dret són, per tant, els pilars fonamentals de la convivència comunitària d'Israel.

Diumenge 27 durant l'any
2 d'Octubre de 2011